

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátu složeném z předsedy JUDr. Milana Chmelíčka a soudkyně Mgr. Zdeňky Burdové a Mgr. Jitky Stíbralové ve věci

žalobkyně: **IDEMIA Solutions Czech s.r.o.**, IČO 24757667
sídlem Ve Žlábku 1800/77, 193 00 Praha 9
zastoupená advokátem JUDr. Robertem Němcem, LL.M.
sídlem Jáchymova 26/2, 110 00 Praha 1 - Staré Město

proti
žalované: **Paynovatio a.s.**, IČO 05927994
sídlem Smrčková 2485/4, 180 00 Praha 8 - Libeň
zastoupená advokátem JUDr. Ing. Ondřejem Kubátem
sídlem Korunní 969/33, 120 00 Praha 2 - Vinohrady,

o zaplacení 22 265,58 EUR s příslušenstvím, o odvolání žalované proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 22. ledna 2024, č. j. 28 C 137/2021-246,

takto:

Usnesení soudu prvního stupně **se potvrzuje**.

Odůvodnění:

- Napadeným usnesením soud prvního stupně žalované nepřiznal osvobození od soudního poplatku za odvolání proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 23. 6. 2023, č. j. 28 C 137/2021-219, neboť neshledal, že by pro takový postup byly dány důvody. K odůvodnění rozhodnutí uvedl, že žalovaná svoji žádost o osvobození neodůvodnila. Prohlášení právnické osoby o majetkových poměrech, které jí bylo soudem prvního stupně zasláno, vyplněné nedoložila. Soud prvního stupně měl tak za to, že věrohodným způsobem neprokázala, že se skutečně nachází v nepříznivé majetkové situaci a do této situace se nedostala svým zaviněním, tedy nesplňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků podle § 138 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o.s.ř.“).
- Proti tomuto usnesení podala žalovaná včasné a přípustné odvolání. Ve svém odvolání namítla, že účelem právního institutu osvobození od soudních poplatků je zajistit navrhovateli přístup k soudu a ochranu jeho právům i v podmínkách jeho tíživé materiální a sociální situace.
- Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání napadené usnesení i řízení předcházející jeho vydání podle § 212 a § 212a o. s. ř., aniž nařizoval jednání [§ 214 odst. 2 písm. c) o. s. ř.], a odvolání neshledal důvodným.
- Podle § 138 odst. 1 o. s. ř. na návrh může předseda senátu přiznat účastníkovi zčásti osvobození od soudních poplatků, odůvodňují-li to poměry účastníka a nejde-li o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva; přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li proto zvláště závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Nerozhodne-li předseda senátu jinak, vztahuje se osvobození na celé řízení a má i zpětnou účinnost; poplatky zaplacené před rozhodnutím o osvobození se však nevracejí. Podle odst. 2 téhož ustanovení přiznané osvobození předseda senátu kdykoli za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly.

Shodu s prvopisem potvrzuje N. W.

5. Z výše uvedeného § 138 o. s. ř. vyplývá, že pro přiznání osvobození od soudních poplatků účastníku musí být kumulativně splněny dvě podmínky – poměry účastníka musí odůvodňovat přiznání osvobození a zároveň nesmí jít o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva. K přiznání úplného osvobození od soudních poplatků lze přistupovat jen zcela výjimečně a při rozhodování podle § 138 odst. 1 o. s. ř. soud nejprve zkoumá, zda se v případě žadatele nejedná o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva.
6. Při rozhodování o osvobození od soudních poplatků soud přihlíží k celkovým majetkovým poměrům žadatele, k výši soudního poplatku, k nákladům, které si pravděpodobně vyžádá dokazování, k povaze uplatněného nároku a k dalším podobným okolnostem. Přihlédne nejen k výši příjmu žadatele a množství disponibilních finančních prostředků, ale též k jeho možnosti si tyto prostředky opatřit, jakož i k důsledkům, které by pro jeho poměry mohlo mít zaplacení příslušného soudního poplatku (nebo jiných plateb v příslušném řízení předpokládaných). U právnických osob a u fyzických osob, které jsou podnikateli, lze vzít v úvahu rovněž povahu jejich podnikatelské nebo jiné činnosti, stav a strukturu majetku, platební (ne)schopnost; je však též nutno přihlížet k tomu, zda se spekulativně nezbavily majetku či jiných výhod, aby se poplatkové povinnosti vyhnuly. Účastník je přitom povinen soudu prokázat věrohodným způsobem své poměry, které jsou rozhodné pro posouzení důvodnosti jeho žádosti (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 7. 2013, sp. zn. 29 Cdo 1301/2013).
7. Ve Formuláři byla žalovaná upozorněna, že je potřeba jej řádně a úplně vyplnit a spolu s přílohami odevzdat soudu. Měla mimo jiné doložit stav bankovního účtu za poslední 3 měsíce, kopie daňových přiznání za poslední 3 zdaňovací období a účetní závěrku. Žalovaná ničehož nepředložila ani v rámci odvolacího řízení, kdy, již muselo být žalované zřejmé, že její poměry nejsou řádně osvětleny a doloženy.
8. Odvolací soud souhlasí se soudem prvního stupně v jeho závěru, že žalovaná své majetkové poměry dostatečně neosvětlila. U právnické osoby jsou zásadním důkazem o finanční situaci daňová přiznání, ale i rozvahy o hospodaření, výpisy zisků a ztrát a další. Uvedené žalovaná nezhojila ani v rámci odvolacího řízení. Odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně poznamenává, že je pouze na žadateli tvrdit a prokázat věrohodným způsobem své poměry, které jsou rozhodné pro posouzení jeho žádosti. Při rozhodování vychází z údajů uvedených účastníkem, nevede tedy dokazování ani účastníky nevyzývá k odstranění nesrovnalostí, je tedy pouze na něm své poměry věrohodným způsobem prokázat.
9. Lze proto uzavřít, že žalovaná ani v odvolacím řízení věrohodným způsobem neprokázala své (celkové) poměry, když není zřejmé, z jakých prostředků hradí výdaje spojené s podnikatelskou činností, závěr soudu prvního stupně, že žalovaná nesplňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků dle § 138 odst. 1 věty první o. s. ř., a to ani částečně, je proto správný.
10. Na základě těchto skutečností postupoval odvolací soud podle § 219 o. s. ř. a napadené usnesení soudu I. stupně potvrdil jako věcně správné.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** dovolání přípustné [§ 238 odst. 1 písm. i) o.s.ř.].

Praha 27. května 2024

JUDr. Milan Chmelíček v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje N. W.